

ROOSEVELT ZA PREKLIC; HOOVER SE SE OBOTAVLJA

GOVERNER HOČE VEDETI, KAKO NAJ SE NADOMESTI OSEMNAJSTI AMENDMENT · Z NOVIM

Garfield je že odpotoval v Chicago ter baje nosi seboj osnutek za mokro planko. — V Beli hiši demontirajo. — Vse napeto pričakuje, kakšno stališče bo zavzel senator Borah. — Governor Roosevelt se sklicuje na pismo newyorškega senatorja Wagnerja. — Vsaka posamezna država naj odločuje.

Republikanski voditelji zatrjujejo, da se je pred kratkim posvetoval predsednik Hoover z Jamesom R. Garfieldom, predsednikom resolucijskega oddelka republikanske narodne konvencije, ter razpravljali člani kabineta. Pri te priliki je baje rekel, da bi ne imel nič proti temu, če se vključi v republikanski program takozvano mokro planko, ki bi zahtevala, naj se vrši glede prohibicije splošno ljudsko glasovanje.

V Beli hiši so tozadevno poročilo odločno demontirali. Zaenkrat se ve le toliko, da bo Hoover, edini republikanec, ki pride vpoštev kot predsedniški kandidat, moral opustiti stališče, ki ga je doslej zavzemal napram prohibiciji.

Garfield in generalni poštni mojster Brown, ki sta oba velika nasprotnika prohibicije, sta že odpotovala v Chicago. Iz tega se da sklepati, da se je predsednik že odločil.

Vse napeto pričakuje, kaj bo storil eden najvplivnejših republikancev, senator Borah, ki je suhač z dušo in telesom, ako se bo republikanska stranka oficijelno izjavila proti osemnajstemu amendentu in suhaškimi postavami v splošnem.

V telefonskem pogovoru z nekim zastopnikom "United Press" je pojasnil newyorški governor svoje stališče napram suhaškemu vprašanju. Rekel je, da se njegovi nazori, ki jih je podal lani glede izločenja osemnajstega amendmenta, niso popolnoma nič izpremenili.

O tem je bilo že dosti razprav in zavlačevanj, toda Roosevelt je mnenja, da se bo zadeva izčistila na republikanski narodni konvenciji in da bo prihodnji kongres zamogel odločiti o tej kočljivi stvari.

Po njegovem mnenju osemnajstega amendmenta ne bo mogoče tako zlepa odpraviti oziroma ga preklicati, pač bo pa treba uveljaviti nov amendent, ki bo z osemnajstim v očitnem nasprotju.

Novi amendent bo dajal vsaki državi pravico da po svoje reši zadevo glede opojnih pijač. Tiste države, ki so za pijačo, jo bodo imele, države, ki so proti nji, bodo pa zamogle dosedanje odredbe še poostriiti.

Pri tem se je skliceval Roosevelt na pismo senatorja Wagnerja.

Včerajšnji dan ni bil nič kaj dober za suhače. Iz Baton Rouge, La., poročajo, da sta obe zbornici tamošnje zakonodaje sklenili predložiti pri prihodnjih volitvah volilcem vprašanje, če so za ohranjenje ali za črtanje osemnajstega amendmenta.

V Kansas City je govoril bivši zvezni senator J. A. Reed, ki se tudi poteza za predsedniško kandidato in rekel, da se bo zavzel za legaliziranje tri odstotnega piva.

Primerno obdačenje takega piva bi prineslo vsako leto zvezni blagajni trideset milijard dolarjev.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
v Ameriki! — Naročajte ga!

Veterani paradirajo v Washingtonu

HERRIOT JE DOBIL ZAUPNICO

Njegov načrt zunanje politike se ne razlikuje mnogo od Tardieujevega. — Poudarja, da je potrebo varčevanja.

Pariz, Francija, 8. junija. — Ko je novi ministrski predsednik Edouard Herriot razvil načrt svoje vlade ter je posebno poudarjal potrebo varčevanja, mu je poslanska zbornica dala svoje priznanje. Rekel je tudi, da mora Francija skupno z drugimi državami sodelovati za rešitev svetovnih problemov.

Glasovanje je bilo 390 proti 152, kar je največja večina, katero je zadnja leta prejel kak kabinet.

Iz Herriotove izjave je razvidno, da se njegova politika s tujimi državami ne bo mnogo razlikovala od Tardieujeve politike. Iz njegovih izjav je jasno, da v splošnem, kar se tiče razoroženja in odplačila dolgov, zavzema skoro isto stališče kot njegov prednik Tardieu.

Po običajnem zagotovitvi o miru in ljubezni Francije je rekel Herriot, da Francija ne bo opustila navedb glede varnosti dežele, dokler ne bodo vse države sklenile, da se razorožijo. Rekel je, da bo nasprotoval vsakemu poskusu Nemčije, da bi odpravila plačevanje vojne odškodnine.

— Naše mišljenje o vojni odškodnini je, da Francija ne more trpeti, da bi katera država pogodbeno zavrgla, ker jo je potrdila s svojim podpisom. — je rekel Herriot.

ENAJST ŽRTEV PRI POŽARU

Še vedno pogrešajo dvanajst oseb. — Šestnadstropni hotel je do tal pogorel. — Vzrok požara ni znan.

Cleveland, O., 8. junija. — Vseled eksplozije je v hotelu Elington nastal požar, ki je vpelel šestnadstropno poslopje. V plamenih je zgorelo enajst oseb, 25 jih je bilo več ali manj ožganih, 12 pa jih še pogrešajo.

Medtem ko so gasilci iskali po razvalinah, je bilo naznanjeno, da bo komaj v enem tednu mogoče dognati, koliko ljudi je zgorelo.

Dosedaj so izveleki izpod razvalin samo še štiri trupla, sedem drugih trupel pa so videli med razvalinami.

Vzrok požara ni znan; splošno pa se domneva, da je vahal iz cevi plin, ki se je vžgal, vsled česar je nastala eksplozija. Ker so našli tudi več posod alkohola, bo zadevo preiskovala velika porota. Škode je okoli milijon dolarjev. Takoj po eksploziji je šnil ožen stot čevljev visoko. Gostje v hotelu so tekali po hodnikih in budili speče goste.

Vpitje zaprtih žena je bilo mogoče slišati dolgo časa.

RAZBURJENJE V GDANSKU

Vsi prebivalci mesta so sovražni Poljski. — Lansing je rekel o Gdansk: "To pomeni prepričanje".

Gdansk, svobodno mesto, 8. junija. — Ko so zastopniki petih držav prišli z urada francoskega zunanjega ministrstva, kjer so ravnar določili meje Poljske, je ameriški državni tajnik Lansing pokazal s prstom na točko ob Baltičkem morju in je rekel: — To pomeni prepričanje.

Njegov prst je kazal na Gdansk in poljsko mesto.

V dvanajstih letih po versailški pogodbi je vsakemu, razum Poljakom, postalo jasno, da je bila najbolj nevarna točka v mirovni pogodbi umetna pot Poljske preko nemškega ozemlja do morja in je bilo s tem postavljeno "svobodno mesto" Gdansk.

S tem, da je bil Poljski priznan koridor do Gdanska, so hoteli dati mestu priložnost, da bo uspevalo Gdansk je bil določen za edino poljsko pristanišče, preko katerega bi šlo tudi blago iz Čehoslovaške in vzhodne Prusije.

Toda Poljaki, ki so na mirovni konferenci dobili s koridorom dostop do morja in svoje pristanišče, niso držali svoje obveznosti, ki jo zahteva pogodba. Zgradili so svoje pristanišče 8 milj od Gdanska, v ribiški vasi Gdynja, kjer je bilo samo petdeset prebivalcev. V ta namen so si izposodili v Franciji 100 milijonov dolarjev in so se pogodili s francosko tvrdko Schneider, da zgradi pristanišče. Vsa poljska trgovina gre sedaj preko Gdynje in "svobodno" mesto Gdansk je zapisano prepadu.

400.000 prebivalcev v Gdanku, ki bi bili najboljše zavezniki Poljske in bi z vsemi silami nasprotovali, ako bi želela Nemčija odpraviti ta poljski koridor, so sedaj največji sovražniki Poljske.

In celo Francozi, ki so vedno podpirali Poljsko proti Nemcem, ki so skušali odpraviti koridor, so prišli do prepričanja, da so šli Poljaki predaleč in da se ne izplača več podpirati Poljske. Slišijo se glasovi, da Francija ne bo več obnovila vojaške pogodbe s Poljsko.

Gdansk nima vojaštva, toda v mestu živijo poljski mladeniči morajo opravljati svojo vojaško službo v polškem koridorju, kar je proti versailški pogodbi. Toda ti vojaki, ko se vrnejo v mesto, ne nosijo vojaške uniforme in se proti njim ne more postopati.

Koridor sam je tako nerodno odmerjen, da nekatere hiše po raznih vaseh pripadajo Nemčiji, druge pa Poljski. Nekateri prebivalci morajo celo imeti potni list, da morejo iti v cerkev iz svoje vasi.

MASAKRI NA BOLGARSKEM

Istanbul, Turčija, 8. junija. — Neko poluradno poročilo na list Djourmets iz Bolgarske pravi, da so Bolgari v turškem delu mesta Kesarevo v provinci Carnaore Hlovia pomorili 40 turških deklet v starosti od 5 do 12 let.

Bolgarski meščani so napadli turško manjšino, so pobili turške žene in zvezali moške.

Zažgali so tudi turško šolo in mošče.

KAROL ZAVRGEL PRIJATELJE

Karol je zavrgel može, ki so mu pomagali do prestola. — Na prestolu je že dve leti.

Bukaršeta, Romunska, 8. junija. — Šestega junija je kralj Karol obhajal drugo obletnico, ko je zasedel romunski prestol. Zelo zanimivo je spominjati se, kaj se je zgodilo z možmi, ki so omogočili Karolu pot do prestola.

Karolov načrt polastiti se romunske krone se ne bi nikdar posrečil, ako mu ne bi bila pomagala njegova zvesta prijateljica, danji ministrski predsednik Mihail Manoilescu in častnik generalnega štaba polkovnik Preup. Karol tudi prve dneve ne bi mogel vladati tako mirno, ako mu ne bi stal ob strani minister Maniu in njegov brat princ Nikolaj, ki je bil oni čas član regentstva.

Danes je Maniu v pokolu in liže ranjeni prst svoje nekdanje slave, Nikolaj je v pregnanstvu, ker je podaril svoje srce navadni meščanki po zgledu svojega kraljevega brata.

Manoilescu je bil poplačan za svoje delo s tem, da je dobil ministrski stolec, dasi ga Maniu ni hotel imeti v svojem kabinetu, toda na Karolovo zahtevo ga je Maniu sprejel. Manoilescu je bil izbran za trgovskega ministra in vsakdo ve, da njegov urad ni bil brez grafta.

Manoilescu je na Karolovo zahtevo obdržal svoje mesto celo potem, ko je Maniuovo ministristvo padlo. Vseled tega pa je bil izbrisan iz narodne knetske stranke. Manoilescu je bil desna roka kralja Karola. Toda polagoma si je nakopal Karolovo nemilost in je nenadoma odstopil. Postal je ravnatelj romunske narodne banke. Izgubil pa je tudi to službo, in zdaj nima nobene službe.

Polkovnik Preup je organiziral obsejno vojaško stražo ob Karolovem povratku v domovino. Potoval je v Pariz, najel aeroplan in sploh uredil vse, da je šlo vse gladko. In kaj se je zgodilo s Preupom? Dobil ni nobenega odlikovanja, ni bil povišan v generala, temveč je še vedno navadni polkovnik v armadi.

Poleg Preupa je največ pomagala Karolu vojaški atašee v Parizu, ki je dobil za Karola napadni potni list, na ime Eugene Nicolas. Zdal je nastavljen v neki zakotni garniziji v Moldaviji. Zopet drugi pomočnik je bil polkovnik Popp, ki je Karola spremljal iz Pariza v Strassburg. Zdal se o njem ne ve, kje je in kaj dela.

Polkovnik Daninten, vojaški poveljnik v Cluj, ki je prvi pozdravil Karola ob njegovem povratku, se še vedno nahaja na svojem starem mestu.

Karolov mladi privatni tajnik, ki je s svojim gospodarjem delil pregnanstvo, je sicer še vedno na svojem mestu, toda Karol mu ni več naklonjen kot prej.

SLEP UČENJAK

Stockholm, Švedska, 8. junija. — Mladi matematik Nils Juringius, ki je slep od rojstva, je prvi slepec, ki je dobil naslov doktorja filozofije, ki je najvišji naslov, ki ga more podeliti stockholmsko vseučilišče.

Juringius pravi, da se mora za to zahvaliti svoji materi, ki mu je več let glasno brala iz knjig.

POLICIJSKA OBLAST NOČE VEČ SKRBETI ZA NJIHOVO PREHRANO

WASHINGTON, D. C., 8. junija. — V svoji zahtevi za izplačilo vojaškega bonusa je nad 7000 vojakov priredilo parado po mestu in sedaj čakajo, kaj jim bo kongres odgovoril. Veterani, oblečeni v obnošene in raztrgane obleke, so korakali po Pennsylvania Ave., kjer je bilo že mnogo zgodovinskih parad. Korakali so po štirje v eni vrsti in njim na čelu godba Ameriške legije.

Policijska je ob ulici skrbela za red in zadrževala ter odganjala gledalce, katerih je bilo okoli 100 tisoč in ki so ploskali veteranom. Sem in tam v vrsti je bil kak veteraneec, ki se je oblekel v staro khaki uniformo, v kateri je služil v vojni v letih 1917 in 1918. Večinoma pa so bili oblečeni v delavske površne obleke in v raztrganih srajcah. Nosili so mnogo napisov ki so zahtevali izplačilo bonusa.

Policijska je močno zastražila Belo hišo in Kapitol, četudi so veterani korakali v precejšnji oddaljenosti od obeh poslopj.

Vsi so se vzorno ravnali po poveljih svojih voditeljev in so bili povečini molčeči in resni. Samo tu in tam je bilo slišati kako pesem iz časa vojne. Med njimi je bilo tudi nekaj komunistov, ki pa so smeli korakati z drugimi samo, ako so se izkazali z odpustnico iz armade. Toda tudi komunisti so se zadržali mirno in dostojno, kot njihovi tovariši.

Podpredsednik Curtis in speaker Garner jim nista dovolila dostopa do Kapitola.

Včeraj je bil zadnji dan, za katerega je policijska oblast dovolila veteranom prehrano. Toda ta se ne zmenijo. Njih voditelji izdelujejo načrte, da ostanejo še dalje v Washingtonu in se hočejo izogniti, da bi bili prisiljeni odpotovati iz glavnega mesta.

Los Angeles, Cal., 8. junija. — Veteranska armada iz južne Californije bo v soboto odpotovala proti Washingtonu. Ceni se, da je teh veteranov okoli 25000. Pri bližnjem toliko se jih je že do sedaj prijavilo, pa tudi iz drugih krajev jih vedno več prihaja.

Svoj odhod pa bodo mogoče morali še odložiti, ker ni gotovo, ako bodo mogli dobiti dovoljenje za prevoz bodisi po železnici ali pa s tovornimi avtomobili. Vsi pa ki so pripravljeni korakati v Washington, so se zaobljubili, da ostanejo v glavnem mestu do tedaj, ko jim bo izplačan vojaški bonus.

OTROCI ZAPRTI POL LETA

Chicago, Ill., 8. junija. — Policijska je rešila štiri otroke, ki so bili lačni in oblečeni v cunje, katere je njih lastna mati imela zaprte v kleti šest mesecev.

Njihova mati, Mrs. Edna Scherer, stara 40 let, se je pol ure borila s policijo s sekiro, predno je bila odpeljana na policijsko postajo.

Henry, ki je star 18 mesecev in Charles, ki je star tri leta, nista bila izven hiše šest mesecev. Policijska ju je našla v kleti.

Štirje drugi njeni otroci se nahajajo v sirotišnici.

FRANCIJA NE MORE ZAUPATI MANDŽURIJI

Francija je mnenja, da ni varno posoditi državi Mančukuo denarja. — Vlada odsvetuje bankam posojilo.

Tokio, Japonska, 8. junija. — Francoski poslanik na Japonskem grof Damien de Martel je izjavil, da Francija ne namerava dati posojila novi državi Mančukuo, katero podpira Japonska. Francoska vlada je tudi bankam prepovedala dati kako posojilo brez vladnega dovoljenja. Vlada zastopa stališče, da država Mančukuo ne sme dobiti posojila, dokler njene razmere niso urejene. Poslanik je podal svojo izjavo v zvezi z misijo zastopnika rusko-azijske banke Alfreda Masseneta, ki je predložil japonski vladi poudbo, da banka dovoli državi Mančukuo posojilo pod pogojem, da država prizna francoske zahteve pri kitajski vzhodni železnici. To železnico, katero je zgradila preko severne Mandžurije caristvska Rusija pred 30 leti, je finančno francoski kapital.

Grof de Martel je rekel, da Francija ne more dovoliti posojila Mančukuo, dokler njeno stanje pri preskuje komisija Lige narodov, pri kateri je zastopan tudi francoski delegat.

Massenet je rekel, da francoska vlada ne bo odrekla posojila novi državi, kakorhitro bo priznala francoske zahteve pri železnici. Rusko-azijska banka je tudi pripravljena popraviti železnico, katero so zadnje čase zelo poškodovale kitajski roparji. Massenet pravi, da ni njegov namen odvzeti ruske pravice pri železnici, temveč je pripravljen v imenu banke dogovoriti se z vlado države Mančukuo, Japonsko in z Rusijo.

Ako naše zahteve niso priznane, — je rekel Massenet — bomo zadevo predložili najvišjemu mednarodnemu razsodišču v Haagu in prepričan sem, da bo razsodišče razsodilo v naš prilog. Ako se Japonska ne bo vklonila tej razsodbi, bo prisiljena izstopiti z Lige narodov.

Massenet je rekel, da je francoski bančni sindikat pripravljen za slučaj priznanja francoskih zahtev popraviti mandžursko železnico in posoditi Mančukuo 48 do 65 milijonov dolarjev za poljedelski razvoj Mandžurije.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

OSVOJEVALCI JUŽNEGA TEČAJA

Se se spominjamo Byrdove ekspedicijske na južni tečaj, ki je trajala dve leti in ki je prinesla domov mnogo znanstvenih dragocenosti. Za drugo leto se pripravila nova Byrdova ekspedicijska na južni tečaj, ki se je bo udeležil tudi češko-ameriški znanstvenik dr. Wacław Wojtech, ki se že pripravlja na to potovanje. Pred vsem hoče postati prvovrsten letalec in z letalom potem preiskati ozemlje južnega tečaja. Praktično se bo uril v letalstvu po mrzlih krajih v Severni Kanadi. Kanadska vlada ga je že povabila, naj s svojim letalom preletuje porečje reke Mackenzie. Neka praška tvrdka pa mu bo dala v ta namen na razpolago letalo. Wojtech se hoče izveždati pri teh poletih za polarnega letalca, za polarnega raziskovalca in obenem vršiti propagando za Češkoslovaško; kakor rečeno, bo njegovo letalo češkega izvora. Preden pa pojde v Kanado, se bo za kratek čas oglašil tudi v Rusiji in stopil v zveze z zavodoni za raziskavanje severnega tečaja v Leningradu. Pri tem obisku hoče tudi ruske znanstvenike pridobiti za udeležbo v ekspedicijski na južni tečaj.

Na vprašanje časnikarjev je dr. Wojtech odgovoril: — Južni tečaj je in ostane cilj mojega hrepenenja. Ne samo južni tečaj, ampak vse ogromne ozemlje okrog južnega tečaja, ki je raziskano samo v majhnem obsegu (ena desetina). Neznano nam je, iz česa je sestavljeno ondodno gorovje, neznano nam je, ali je gorovje v zemlji južnega tečaja v zvezi z južnoameriškim Andami, ali pa so vmes samo ogromne ledene gore. Na ozemlju južnega tečaja so raziskovalci našli okamenel les, ležišča premoga, česar vsega ni bilo mogoče še natančno preiskati, a bi vendar dokazovalo, da je v teh krajih nekoč brstelo, rastle in zelenelo življenje. Važno je tudi vprašanje, ali se le-

dene plasti iz ozemlja južnega tečaja približujejo civiliziranemu svetu ali se oddaljujejo od njega. Dosej je bilo ponekod ugotovljeno, da s se te ledene plasti vsako leto približale severnim krajem za približno 40cm. Ako se to vrši leto za leto, moramo pričakovati, da se doslej obljubljeni kraji sveta na južni polobli bližajo novi ledeni dobi. To vse je treba natančno preiskati, da bomo dobili odgovor na neštevila nerešena vprašanja.

Za tako ekspedicijsko je treba mnogo potrpljenja, previdnosti in preduradnosti. Treba si je izbrati najboljše oporišče, kar bo najbrž ledeniška stena v Rooseveltovem morju od strani Nove Zelandije. Tod lažja najdalje lahko pride proti jugu. Ta ledena stena je visoka le 60 m, a se počasi dviga proti tečaju, ki leži 500 km daleč. Tik pred tečajem je ledena stena visoka že 3000 m. To je tista višina, na kateri leži tudi južni tečaj. Treba bo preiskati to gorovje v razdalji 400 km. Za vsa ta preiskavanja pa ima letalo premajhen akcijski radij, to se pravi, da z letalom iz enega oporišča v enem poletu ni mogoče raziskati vseh teh ogromnih razdalj. Zato bo Byrd prihodnje leto sredi tega gorovja napravil posebno postajo in prezimovališče ter letališče.

Za letos se pripravila na južni tečaj znani raziskovalec južnega tečaja Elsworth, ki tudi hoče od Wedelevega morja z letalom priti do južnega tečaja in ga preleteti. Byrdovi ekspedicijski bodo ti dobili najboljše podatke morda že dobro služili. Elsworth hoče z letalom preleteti južni tečaj, kakor smo že rekli, ter potem pristati na Rooseveltov otok. Če se mu to posreči, bo to najdaljši nadpolarni let, ki bo brez dvoma prinesel mnogo znanstvenih ugotovitev.

Raziskavanje južnega tečaja od

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Problemi priseljenca.

Permit, na vsak način!

Vprašanje: — Prišla sem v Združene države kot otrok. Starši so umrli in menda niso nikoli bili naturalizirani. Od leta 1924 sem poročena s tukaj rojenim Amerikancem in imam tukaj rojenega sinčka. Nikoli mi ni padlo v glavo, da bi uredila vprašanje svojega državljanstva, kar sem se vedno smatrala kot Amerikanka. Sedaj pa hočeva iti na izlet v Evropo in rekli so mi, da si moram priskrbeti dovoljenje za povratek. Ali ni mogoče, da bi se moje ime vključilo v pasport mojega moža?

Odgovor: — Ako starši niso bili naturalizirani. Vi ste še vedno ino- zemka in ne morete biti vključene na v potni list svojega moža. U- tegnete imeti velike sitnosti za svoj povratek, ako si ne priskrbite do- voljenje za povratek. Zgodilo se je pred kratkim, da Amerikane, ki je šel v Evropo s svojo ženo (ino- zemko), jo je moral pustiti samo

zahodne strani pa je najtežje, ker tam ni nobenega primernege opo- rrača in so razdalje za letala pre- velike.

Ali je na južnem tečaju kaj živ- ljenja? Ne! Tu in tam naletiš na morske pse in tulnje, pingvine in galebe na robovih ledenih sten. Te živali niso prav nič plašne in človeku nudijo vsaj nekaj razvedrila. Še pa se tod ne giblje nobena živa stvar, ne slišiš nobenega žival- skoga ne človeškega glasu, vse je mrtvo, odreenelo v tem ogrom- nem ledenem ozemlju, ki pa je vendarle privlačno in te vedno iz- nova vabi k sebi.

v Evropi in od tukaj zaprositi za reno pripustitev izven kvote. V bodočem se izognete vsem tem sitnostim, ako zaprosite za ameri-ško državljanstvo. Kot ženi ameri-škega državljanca, ni vam treba "prvega papirja" in smete vložiti prošnjo za naturalizacijo takoj.

"Return in five days"

Vprašanje: Vposlal sem prošnjo za naturalizacijo z Money Ordrom za \$5. Po pošti sem kmalu potem prejel dopisnico od Naturalizacij- skega urada v potrdilo, da so do- bili denar. Na levem kotu dopisni- ce stoji zapisano "Return in five days". Ali moram jaz povrniti do- pisnico ali pa mi oni povrnejo prošnjo?

Odgovor: — Ne, ste slabo raz- zameli. "Return in five days" je enostavno opomba na pošto naj povrne dopisnice, ako vas ne naj- de tekom petih dni. Nikar se ne brigajte za to opombo. Ohranite dopisnico in, ako preteče precej ča- sa ne da bi dobili nadaljne vesti, pišite naturalizacijskemu uradu in pri tem navedite uradno številko, ki jo najdete na dopisnici.

80 AKROV FARMA,

20 krav, 1 konj, kokoši, race, vse farmsko orodje, 10 sob hiša, kamin, mlekarica, hlev in kurice; — cena \$3,500.00, gotovine \$1,500.00.

Za tozadevna natančna pojasnila pišite v slovenskem jeziku na: An- thony Svet, 6419 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio ali pa pridite po- gledat: A. R. Silliman, 143 Main St., Oneonta, N. Y. (3x)

BABJA VAS

CLARA VIEBIG

3

— Ne joči, Barbka, — je spregovoril do- brovoljno, danes je bil pač že tako mehko razpoložen. — Ne joči vendar tako, neum- nice! Kar se je zgodilo, se je zgodilo, tu ne more nihče ničesar spremeniti. V nedeljo sta sv. Peter in Pavel, proščenje, pa naju bo oklical duhovni gospod enkrat za trikrat. On je na to že navajen, tudi drugi so že ime- li smolo. Napravili bomo naglo poroko in potem, — popraskal se je za ušesi, — da, potem pa je dopust pri kraju. Bočumei imamo deset dni, oni iz Dortmundu in Steele tudi nimajo več. In točno moramo biti na- zaj. Ne joči Barbka!

Objel jo je čez pas; počasi sta stopala po stezi med živo mejo naprej.

Na desno vrtovi, ne levo vrtovi. Sadna drevesa mole svoje veje čez gosto glogovje in grmovje divjih vrtnic; tu pa tam jih za- menjajo prepereli leseni plotovi, ki leže po- strani in njihov duh po plesnobi se meša z vonjem grmov.

Kot dve seneci se plazita zaljubljenca pod listnato streho, zavita v oblak belkastih so- par. Iz bližnje mlake na travniku se oglasi strastno ljubezensko regljanje žab; zdaj pa so utihnile tudi te. Nič se ne gane, zdi se kakor bi ne bilo nikjer živega bitja in ven- dar preveča vse neko nemo, toda živo ho- tenje v zgodnji poletni noči; neko toplo ne- premagljivo hrepenenje.

Vedno gosteje pada rosa, srebrno se ble- sti na bilkah in njunih sklonjenih glavah. Kakor vlažen prt se ovija razgretih obrazov, vročih udov; trepetajoč se stisneta obe po- stavi tesno ena k drugi. Nato obstojita in se poljubujeta, v hrepenčji svetlobi zvezd navidez spojena v eno.

2.

Možje iz Eifelschmitta niso imeli nikdar dosti časa; naglo so morali ljubiti, naglo so se morali ženiti. Dvakrat na leto — pozi- mi za božič, poleti za sv. Petra in Pavla — so prišli domov v tesno dolino Salme. Tu- kaj si niso mogli zaslužiti vsakdanjega kru- ha; zaslužek je majhen v Eifelu, revno vise njivice na pobočjih, dolge so zime, kratka poletja.

Bilo je kmalu po nemško-francoski vojni (1870-71.). Razevet renške železne industri- je je zahteval mnogo delovnih moči.

Tako je izvalil nek potnik kekega Eifel- schmitta iz domače vasi, vrnil se je na obisk domov z denarjem v žepu; zdaj so šli drugi za njim kot ovce za vodnikom. Oče, sin, mož, brat, vse se je izselilo na West- falsko in globoko v rensko dolino, kjer so se drenjala industrijska mesta in s svojim nikoli nehajočim črnim dihanjem iz ogrom- nih dimnikov sepihala pod nebo. Zrak je bil gost od premogovega prahu še čisti oblaki so postali sivi; večer dim prasketanje, or- nenje, sopihanje in vzdihovanje parnih kotlov. Brez odihla, brez počitka. Poneči je drlo iz ogromnih stavb plameteče žarenje, ob- pečeh so stali možje goli do pasu, vroči in črni od saj kot hudiči, ki razgrebajo peklen- ski ogenj.

Tam si našel sinove Eifela: obžarjene od plamenov, utišnjene med zidove, hrepen- če po domačem nebu, ki se boči čisto in hladno nad Eifelsko kopo; kjer žive tisti, ki so jim dali življenje, ki čakajo nanje, katerim so obljubili zakon, ali ki so jih že poročili, kjer vprašujejo otroci po očetih.

In potem vrnitev. Prečuti dnevi in noči v zabavi.

Danes so sedeli vsi skupaj v gostilni. — Stari Kuernscheid z izsušenim in lesenim obrazom je poveljeval za točilno mizo. Celo kolo žensk je najel za postrežbo; s smejočimi obrazi, urne kot podlasice so hitela dekleta sem ter tja. Zdaj eno, zdaj drugo je pekli- cal ljubček k sebi; vsedla se je za hip k nje- mu, ali celo v njegovo naročje, v njegovo govega kozarec in mu potem razpaljena lica.

Ozke lesene klopi za bile gosto zasedene. Mož tesno... Le malo žensk je bila tukaj, prišle so šele na večer, ko se je pričel ples in godba; ko se je zabava tako razživela, da je donel pod tep- tanjem nog pod, da so se prekopicale mize in da so se kozarci razbili v črepinje.

Na trgu pred cerkvijo so se podili okoli maloštevilnih štantov, kjer so prodajali o- vratne verižice, prstane, rožne vence, srca iz leeta in sladkorne palčice, otroci. Z veli- kimi kosi proščenjske pogače v rokah, na- mazani okrog ust z jagodovim sokom, so po- željivo odpirali svoje gobčke. Nekaj jih je tudi čepelo na cerkvenih stopnicah, pihali so v nove trompete, ali pa si kazali punčke, ki jih je prinesel "papa".

Še vedno je bila cesta svečano mirna. Za malimi okni so se lišpale ženske; pregleda- vale so ponovno praznično obleko, ki je vi- sela še od dopoldanske božje službe čez po- steljo. Katera je imela še lepšo obleko, jo je oblekla danes popoldne; srečna tista, ki je mogla obleči kaj novega, kar je prinesel s seboj mož ali ljubček. Lasje so se jim sve- tili od česanja z vodo in maščobo, krila so šumela, lica so se svetila, ušesa so bile rde- ča.

Solnce je padalo pošev v dolino in slikalo bežče, hitro izginjajoče zlate obroče na po- beljene stene hiš.

S skrbno spodrecanimi naščeperjenimi kri- li so šetala dekleta mimo gostilne veno- mer gori in doli. Otroci so se pulili za naj- boljše mesto pod okni, vlačili zadnje kamne ali pručice, lezli nanje in pritiskali ob stek- la nosove.

V točilnici, ki je bila obenem štacuna, je bil zrak gost, prenasiačen z duhom po naj- priprostejšem tobaku. Po steklih zaprtih oken so lezle in breneale muhe ter se vrtile pod stropom v brneči igri.

Bili so še precej tihi, prvi dan proščenja je potekel navadno še najmanj viharo. To- da naenkrat — glasno vpitje!

— He, Peterček! He, Peterček! Na tvo- je zdravje, na zdravje!

Peter Moffert je vstopil; levo nogo je vlekel malo za seboj, ko se je bližal počasi bližnji mizi. Niso mu podali vsi roke, zgle- dalo je kot bi on tega ne zapazil, za vse je imel enako dobrovoljen, napol premeten nasmeh. Ko so se stisnili, se je usedel na ozek prostor na koncu klopi. Ni rekel: — stisnite se še malo — temveč: — Z dovo- ljenjem, — ter stegnil nogo udobno pod mi- zo.

— No, Peterček, — mu je zaklical Nikola Densborn, eden od starejših, ki je sedel na gornjem kraju klopi, — kaj delaš? Saj si že tako debel kot koštrun! Pa saj lahko, ko živiš kot sam gospod Bog v Franciji!

— Ne govori preveč, — je zavpil Tomaž Lanfeld, krepak fant s potlačanim nosom. — Ta že kmalu ne bo mogel več prenašati življenja. Poglej tole, Peterček! Rjul je, da bi ga razumeli v splošnem smehu, zgrabil je poleg sebe sedečega Mofferta za zapestje, mu zavihal rokar in držal s silo njegovo su- ho roko kvišku. — Poglejte sem, sama kost in koža, niti pol funta mesa!

Peter se je skušal osvoboditi, toda ne s silo, prav nalahko; njegov prijeten obraz se je še vedno smejal. — Pusti neumnosti, — je rekel mirno.

NADALJEVANJE SLEDI

ALI VDIHAVATE?

"Sleherni dela to!"

7 izmed 10 kadilcev vdihava vede — ostali 3 vdihavajo nevede

ALI vdihavate? 7 izmed 10 re, da vdiha- vajo. Ostali 3 vdihavajo, ne da bi to spoznali. Vsak kadilec vdihava — kajti vsak kadilec ali kadilka vdiha del dima, ki ga potegne iz cigarete.

Ali vdihavate? Seveda delate to! Lucky Strike si je drznila dvigniti to življensko važno vprašanje... kajti gotove nečistoče, skrite celo v najfinjših in najmilejših tobačnih listih, so odstranjene potom Luckies slavnega čistilnega procesa. Luckies so ustvarile ta proces. Edino Luckies ga imajo!

Ali vdihavate? Več kot 20.000 zdravnikov, katerim so bile dane Luckies v preizkušnjo, je temelje svoje mnenje na izkušnje v kaj, ugotovilo, da Luckies manj dražijo grlo kot druge cigarete.

"It's toasted"

Vaša Zdravje — proti druzilom — proti kašlju

O. K. AMERICA

NARAVNAJE NA LUCKY STRIKE—60 modernih minut z najboljšimi glasnimi koncerti na sveta in slavni Lucky Strike novicami vsak turek, četrtrek in soboto zvečer po N.B.C. omrežju.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le- pih romanov slovenskih in tu- jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

